

Інформація

Вшанування пам'яті академіка М. Долішнього

1 травня 2011 р. виповнилося 75 років від дня народження відомого вченого та організатора науки, академіка НАН України, заслуженого діяча науки і техніки України Мар'яна Івановича Долішнього.

Творча наукова діяльність М.І. Долішнього була тісно пов'язана з економічними і політичними процесами в Україні впродовж останніх чотирьох десятиліть. Він працював над вирішенням фундаментальних та прикладних проблем розвитку регіонів України, формуванням теоретичних основ регіональної політики в державі. Вчений розробив наукові основи формування та реалізації механізмів, форм та методів територіального управління в багатьох галузях і сферах народного господарства в умовах його ринкової трансформації, реалізації науково-технічної, гуманітарної, фінансово-кредитної та податкової політики, а також зовнішньоекономічної діяльності та транскордонного співробітництва регіонів України.

Під науковим керівництвом М.І. Долішнього розроблено Державні програми соціально-економічного розвитку Карпатського регіону та Поділля. Він був одним з авторів Концепції державної регіональної політики України, Концепції програми сталого розвитку Карпат, науковим керівником розробки Стратегії соціально-економічного розвитку Львівщини на період до 2015 р. Про його вагомий внесок у вирішення проблем соціально-економічного розвитку регіонів свідчить присудження йому Державної премії України в галузі науки і техніки за 2003 р. за цикл робіт із проблем регіональної соціально-економічної політики.

Організований і очолюваний М.І. Долішнім Інститут регіональних досліджень НАН України став провідною академічною установою в Україні з проблем регіональної політики та транскордонного співробітництва. Він виховав цілу плеяду талановитих науковців, які сьогодні успішно працюють у різних сферах.

Як голова Західного наукового центру НАН і МОН України, член Президії НАН України, вчений провів значну науково-організаційну роботу щодо інтеграції зусиль наукових установ, вищих навчальних закладів та органів управління регіону для розв'язання невідкладних завдань його соціально-економічного розвитку.

Для відзначення заслуг і вшанування пам'яті М.І. Долішнього 12 травня 2011 р. Інститут регіональних досліджень НАН України провів ряд заходів.

Перш за все – це урочисте відкриття меморіальної дошки на будинку Інституту регіональних досліджень по вул. Козельницькій, 4. Дошку виготовив відомий львівський скульптор В. Ярич.

На урочистій церемонії відкриття меморіальної дошки виступили:

- В.С. Кравців, директор Інституту регіональних досліджень НАН України, д.е.н., професор;
- В.М. Косів, заступник міського голови м. Львова;
- М.Д. Янків, перший заступник голови Львівської обласної державної адміністрації, д.е.н., професор;
- В.А. П'ятак, заступник голови Львівської обласної ради, к.е.н.;

- Е.М. Лібанова, академік-секретар Відділення економіки НАН України, академік НАН України;
- І.М. Мриггод, заступник голови Західного наукового центру НАН і МОНМС України, член-кореспондент НАН України;
- Т.С. Смовженко, ректор Університету банківської справи НБУ, д.е.н., професор;
- Ю.Ю. Туниця, ректор Національного лісотехнічного університету України, академік НАН України;
- О.І. Фурдичко, директор Інституту агроекології та економіки природокористування НААН України, академік НААН України;
- Н.І. Долішня, сестра академіка М.І. Долішнього.

Після виступів дошку було урочисто відкрито та освячено.

До ювілею вченого Інститут підготував книгу «Мар'ян Іванович Долішний – Вчений, Керівник, Особистість». У цьому ювілейному виданні представлені вибрані найважливіші наукові статті М.І. Долішнього та його інтерв'ю з проблем державотворення та становлення української економічної думки, формування та реалізації регіональної соціально-економічної політики, розвитку регіонів України в умовах глобалізаційних викликів та поглиблення інтеграційних процесів. У книзі розміщені також спогади про М.І. Долішнього його учнів, друзів, соратників.

З нагоди ювілею академіка М.І. Долішнього 12 травня 2011 р. в Інституті регіональних досліджень НАН України також відбулася наукова конференція «Регіональна політика: національні пріоритети та глобальні виклики». В конференції взяли участь відомі українські та зарубіжні вчені, представники центральних, регіональних та місцевих органів влади, учні та соратники М.І. Долішнього.

Перше пленарне засідання було присвячене висвітленню здобутків Львівської школи регіоналістики та презентації сучасних наукових розробок Інституту регіональних досліджень за напрямками наукових досліджень, започаткованих академіком М.І. Долішнім. З доповіддю «Долішний М.І. – фундатор Львівської школи регіоналістики» виступив д.е.н., проф., директор Інституту регіональних досліджень НАН України *В.С. Кравців*.

У виступі д.е.н., професора *У.Я. Садової* «Україна ХХІ століття: у пошуку нових концепцій праці та зайнятості» акцентувалась увага на ролі академіка М.І. Долішнього у формуванні Львівської працересурсної школи та сучасних пріоритетах її розвитку, які сьогодні розвивають науковці відділу соціально-гуманітарного розвитку регіону. Вектор соціальних реформ в сфері міграційної, демографічної, освітньої, соціокультурної політики України став лише частиною наукових інтересів та напрацювань учнів та однодумців видатного вченого.

У виступі д.е.н., професора *Н.А. Мікули* «Нові форми транскордонного співробітництва – інноваційний інструмент регіональної політики України» були представлені напрацювання Інституту з проблематики транскордонного співробітництва. Саме цей напрям наукових досліджень є одним із пріоритетних в Інституті. Відзначаючи актуальність та практичну значимість наукових напрацювань з даної проблематики, доповідач сфокусувала увагу на проблемах розвитку транскордонних кластерів та транскордонних ринків.

Науковий погляд на процеси просторового розвитку прозвучав у виступі д.е.н., проф. *Л.Т. Шевчук* «Дослідження просторового розвитку регіональних суспільних систем як перспективний напрямок наукових пошуків». Акцентуючи увагу на тому, що саме за ініціативою М.І. Долішнього в Інституті започатковані

дослідження просторової тематики, доповідач окреслила перспективні напрями наукових досліджень відділу

К.е.н., с.н.с. *С.Л. Шульц* у доповіді «Витоки та перспективи розвитку Львівської школи економічного районування» відзначила вагомість напрацювань М.І. Долішнього в сфері макрорайонування України. У доповіді відзначалося, що науковим доробком відділу регіональної економічної політики стали розробки з удосконалення методологічного підґрунтя парадигми просторового економічного районування та нова модель районування економічного простору країни.

Другий тематичний напрямок конференції «Стратегічні пріоритети модернізації регіональної політики в Україні» презентувала доповідь директора Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, академіка НАН України *Е.М. Лібанової* «Модернізація українського суспільства: сутність та завдання для політики». У доповіді зроблено акцент на цілях та шляхах модернізації держави, економіки та суспільних відносин загалом.

З доповіддю «Сучасні підходи до стратегічного планування регіонального розвитку (на прикладі АР Крим) виступила д.е.н., професор, *І.В. Бережна*. Виступ вченої містив аналіз основних проблем стратегічного планування та пропозиції щодо створення регіональних кластерів на території АР Крим.

З доповідями виступили також: д.е.н., професор Санкт-Петербурзького державного архітектурно-будівельного університету *А.С. Асаул* «Досвід формування та реалізації стратегії розвитку макрорегіонального комплексу «наука-освіта-інновації»; д.е.н., професор ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України» *В.І. Куценко* «Соціальні аспекти сталого розвитку»; д.е.н., професор *Р. Федан* «Розвиток транспортної та кордонної інфраструктури на українсько-польському прикордонні» та інші.

Учасники конференції запропонували проведення наукових читань, присвячених пам'яті академіка М.І. Долішнього.